

Forslag

til

Lov om ændringer i postloven.

Fremsat den 20. oktober 1961 af *ministeren for offentlige arbejder*.

§ 1.

I postloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 426 af 8. november 1950, som ændret ved lov nr. 155 af 28. marts 1951, lov nr. 235 af 7. juni 1952, lov nr. 96 af 31. marts 1953, lov nr. 115 af 20. april 1955 og lov nr. 45 af 8. marts 1957 foretages følgende ændringer:

1. § 1.b. affattes således:

b. Pakker af vægt indtil 20 kg, når de er fremsendte med adresse.

2. § 1.e., f. og g. affattes således:

e. Postanvisninger,

f. Postopkrævninger på brevforsendelser eller pakker,

g. Postindkasseringer.

3. § 1.h.3., affattes således:

3. Endvidere kan som avisindlæg medfølge andre tryksager af vægt indtil 1 kg.

4. § 1., sidste stykke affattes således:

De nærmere regler om de under a.-h. nævnte forsendelsers beskaffenhed samt om de øvrige betingelser, der skal opfyldes, for at forsendelserne kan modtages til postbesørgelse — herunder om, hvilke blanketter m. v. der skal benyttes, samt det maksimale beløb, der kan sendes på en postanvisning, opkræves på en postopkrævning eller indkasseres ved hjælp af en postindkassering — fastsættes af ministeren for offentlige arbejder.

5. § 15.I.a. Pkt. 1-7 affattes således:

1. Breve:

Af vægt 50 g og derunder 30

Min. f. off. arb. G. P. T. j. III 1961 nr. 6938.

10 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

	øre
Af vægt over 50 g og indtil 250 g	40
- — — 250 g - — 1 kg	150
2. Enkelte brevkort	20
3. Brevkort med betalt svar	40
4. Forretningspapirer:	
Af vægt 250 g og derunder	30
Af vægt over 250 g og indtil 1 kg	120
5. Tryksager:	
Af vægt 50 g og derunder	12
Af vægt over 50 g og indtil 250 g	20
- — — 250 g - — 1 kg	120

For tryksager af vægt 7 kg og derunder, der udelukkende indeholder reliefskrift eller punktskrift for blinde, fastsættes taksten af ministeren for offentlige arbejder.

6. Vareprøver:

Af vægt 50 g og derunder 12

Af vægt over 50 g og indtil 250 g 20

- — — 250 g - — 500 g 120

7. Blandede forsendelser:

Som for forretningspapirer, såfremt forsendelserne indeholder sådanne, ellers som for tryksager.

6. § 15.I.b. affattes således:

I.b. For ufrankererede eller delvis frankerede brevforsendelser udgør portoen det dobbelte af den manglende franko. Ministeren for offentlige arbejder kan fastsætte en minimumsporto for ufrankererede eller delvis frankerede brevforsendelser.

Ufrankererede eller delvis frankerede forretningspapirer, tryksager, vareprøver eller blandede forsendelser modtages ikke til postbesørgelse.

7. § 15.II.a. affattes således:

II.a. For frankerede pakker:		øre
Af vægt 1 kg og derunder		150
Af vægt over 1 kg og indtil 5 kg . .		175
- — — 5 - - — 10 - . . .		300
- — — 10 - - — 15 - . . .		550
- — — 15 - - — 20 - . . .		1000

8. § 15.II.b. affattes således:

II.b. Ufrankerede eller delvis frankerede pakker modtages ikke til postbesørgelse.

9. § 15.II.c. affattes således:

II.c. For pakker, der i forhold til den vægtsats, hvorefter de takseres, indtager et stort omfang eller som på grund af deres form, art eller beskaffenhed ikke egner sig til at stuves sammen med andre pakker, eller som kræver en særlig omhyggelig behandling under postbesørgelsen, udredes et tillæg af indtil 100 pct. til den almindelige vægtporto; de nærmere regler herom fastsættes af ministeren for offentlige arbejder.

10. I § 15.II.d. ændres „2 kr.“ til „3 kr.“.**11. § 15.III.** affattes således:

III. For anbefalede brevforsendelser udredes et tillæg til den almindelige porto af 60 øre pr. forsendelse.

Ufrankerede eller delvis frankerede forsendelser af denne art modtages ikke til postbesørgelse.

12. § 15.IV. affattes således:

IV. For anbefalede pakker samt for breve og pakker med angiven værdi af 1 000 kr. og derunder udredes et tillæg til den almindelige porto af 150 øre. For breve og pakker med angiven værdi over 1 000 kr. udredes et tillæg til den almindelige porto efter en af ministeren for offentlige arbejder fastsat takst.

Forlanges indholdet af breve og pakker med angiven værdi eftertalt ved indleveringen på posthuset, udredes herfor et yderligere takstillæg af 100 øre for beløb af 1 000 kr. og derunder og derefter 20 øre yderligere for hvert beløb af indtil 1 000 kr. mere.

Forlangende om eftertælling kan kun fremsættes, når indholdet består af rede penge (mønt eller pengesedler) eller obliga-

tioner, aktier eller andre lignende papirer, der lyder på ihåndehaveren. Mønt i større sum end 2 000 kr. for én forsendelse kan ikke forlanges eftertalt.

Ufrankerede eller delvis frankerede anbefalede pakker samt breve og pakker med angiven værdi modtages ikke til postbesørgelse.

13. § 15.V. affattes således:

V. For postanvisninger:

Beløb af 25 kr. og derunder	50 øre
Beløb over 25 kr. og indtil 1 000 kr.	80 -
for hver 1 000 kr. yderligere	50 -

Denne porto skal forudbetales af afsenderen.

14. § 15.VI. affattes således:

VI. For postoprævninger:

Beløb af 25 kr. og derunder	120 øre
Beløb over 25 kr. og indtil 1 000 kr.	150 -
for hver 1 000 kr. yderligere	75 -

samt portoen for den forsendelse, på hvilken postoprævningen er taget.

Ufrankerede eller delvis frankerede forsendelser med postoprævning modtages ikke til postbesørgelse.

15. § 15.VII. affattes således:

VII. For postindkasseringer:

Beløb af 25 kr. og derunder	120 øre
Beløb over 25 kr. og indtil 1 000 kr.	150 -
for hver 1 000 kr. yderligere	75 -

På postindkasseringers kupon kan uden yderligere porto klæbes et fordringsdokument eller lignende under forudsætning af, at dets format ikke er større end kuponen, og at det er anbragt på en sådan måde, at det danner et hele med denne.

Indeholder postindkasseringen derimod et eller flere løse fordringsdokumenter — indkasseringsbrev — betales desuden taksten for et anbefalet brev til bestemmelsesstedet.

Ufrankerede eller delvis frankerede postindkasseringer modtages ikke til postbesørgelse.

16. § 15.VIII.a., stk. 3, affattes således:

Portoen er følgende:

1. Nummerporto.

Pr. nummer af gennemsnitsvægt indtil 50 g for dagblade og indtil 35 g for andre aviser (hosstående beløb multipliceres med nummerantallet i terminen), dog betales for mindst 3 numre pr. termin....

Dagblade (mindst 6 gange ugentlig)		Andre aviser	
A.	B.	A.	B.
7,0 øre	5,0 øre	11,0 øre	8,0 øre

2. Overvægtsporto.

Pr. 100 g overvægt (af dagblade, hvis gennemsnitsvægt overstiger 50 g, og af andre aviser, hvis gennemsnitsvægt overstiger 35 g. Overvægten beregnes ved fra vægten af et komplet aviseksemplar at drage en vægtstørrelse = 50 g for dagblade og 35 g for andre aviser multipliceret med nummerantallet i terminen....

9,0 -	6,0 -	11,0 -	8,0 -
-------	-------	--------	-------

3. Abonnementsporto.

For modtagelse af abonnement og den dermed forbundne opbevaring og afregning pr. abonnement i hver termin.....

120 -	120 -	120 -	120 -
-------	-------	-------	-------

4. Anmeldelsesporto.

For ekspedition og forsendelse af anmeldelser over anmeldte aviseksemplarer pr. eksemplar (såvel dagblade som andre aviser) pr. fjerdingår eller kortere termin ..

30 -	30 -	30 -	30 -
------	------	------	------

17. § 15.VIII.b. affattes således:

b. For avisindlæg af vægt indtil 10 g udgør portoen halv tryksagsporto. For andre avisindlæg er portoen lig tryksagsportoen (§ 15.I.a.5.).

18. § 15.VIII.c., affattes således:

c. For aviser fra udgivere til bladforhandlere eller bladuddelere udgør portoen dog, når aviserne af udgiveren indleveres pakkede og forsynede med adresse (udgiverkorsbånd) og afhentes af adressaten, 16,5 øre pr. ½ kg eller del deraf af den samlede vægt af de på én gang af samme avisudgiver indleverede udgiverkorsbånd. For aviser, der opfylder de ovenfor for takst B. fastsatte betingelser, er portoen for udgiverkorsbånd dog kun 11 øre pr. ½ kg.

19. I § 15.VIII. indsættes som nyt litra d:

d. For aviser, der skal omdeles til et stort antal husstande inden for et begrænset område, er ministeren for offentlige arbejder bemyndiget til at fastsætte særlige takster, der dog ikke må være lavere end de foran under litra a. nævnte.

20. § 15.VIII., litra d., e., f. og g. ændres til litra e., f., g. og h.

21. § 15.XIII. affattes således:

XIII. For pakker, der omekspederes eller tilbagesendes, kan efter nærmere bestemmelse af ministeren for offentlige arbejder opkræves en tillægsporto, der dog ikke må overstige taksten for frankerede pakker af den pågældende art. For andre forsendelser opkræves ingen porto for omekspedition eller tilbagesendelse, der finder sted, uden at forsendelsen har været ude af postvæsenets væрге.

22. § 15. XVIII. affattes således:

XVIII. Forsendelser, der ifølge de foranstående regler ikke modtages til postbesørgelse i ufrankeret eller delvis frankeret stand, kan, når de måtte være kommet i postvæsenets væрге, fremsendes til adressaten udsat i porto efter de for forsendelser af tilsvarende art fastsatte regler. De for udtaksring af brevfor sendelser gældende regler gælder i denne forbindelse også for pakker; dog kan portoen i dette tilfælde ikke overstige den manglende franko med tillæg af 2 kr.

23. § 19.a. affattes således:

a. Forudbetalingen af portoen for alle postfor sendelser med undtagelse af de af

avisudgivere forsendte aviser sker ved hjælp af postfrimærker, som er trykt eller påklæbet på forsendelserne, eller ved hjælp af aftryk fra frankostemplingsmaskiner, der er officielt godkendt, og som virker under poststyrelsens umiddelbare kontrol. For sendelserne kan endvidere frigøres ved hjælp af aftryk, som er frembragt ved bogtryk eller ved anden fremgangsmåde; de nærmere regler herfor fastsættes af poststyrelsen.

24. § 19.d., e. og f. affattes således:

d. Poststyrelsen er bemyndiget til at lade fremstille postfrimærker samt brevkort, konvolutter, korrespondancekort og lignende, adresse-, postanvisnings-, postoprævnings- og postindkasseringsblanketter og andre blanketter med påtrykte frimærker til sådanne værdier, som den finder det hensigtsmæssigt.

e. Poststyrelsen er endvidere bemyndiget til at lade brevkort, konvolutter, korrespondancekort og lignende fremstillede af private forsyne med frimærkepåtryk såvel som til at lade forsendelser forsyne med frimærke- eller andre frankopåtryk til den til øjemedet svarende værdi.

f. Poststyrelsen er berettiget til i betalingen for de af postvæsenet selv fremstillede brevkort, konvolutter, korrespondancekort, blanketter og lignende med påtrykte frimærker at tillægge et passende beløb i fremstillingsomkostninger.

For fremstillingen af øvrige til postens ekspedition nødvendige blanketter uden påtrykte frimærker er poststyrelsen ligeledes berettiget til at beregne sig en passende betaling til dækning af fremstillingsomkostningerne.

25. § 19.h. affattes således:

h. De til postens ekspedition nødvendige blanketter med de på disse til forsendelsernes frigørelse anbragte frimærker bliver ved indleveringen til postbesørgelse postvæsenets ejendom, hvoraf adressat og afsender kun har krav på at få udleveret de hertil bestemte kuponer.

26. § 19.i. affattes således:

i. Det er ikke tilladt forretningsvirksomheder eller andre i deres forbindelse med publikum uden postvæsenets mellemkomst at gøre brug af postale blanketter, uanset om disse er fremstillet af postvæsenet eller

af andre efter tilladelse og godkendelse af postvæsenet.

27. § 20.a. affattes således:

a. Afsenderen har, hvor den øvrige lovgivning ikke fastsætter anderledes, rådighed over en postfor sendelse, indtil den er afleveret til eller anmeldt for rette modtager, og kan indtil da forlange den tilbageleveret, udleveret til en anden end adressaten eller på anden måde forandre sine bestemmelser med den. Postbestyrelsen kan bestemme, at uanbringelige tryksager ikke tilbagesendes, medmindre afsenderen ved en påtegning på forsendelsens ydre har forlangt tilbage sendelse.

28. I § 21.b.5. ændres „500 kr.“ 2 steder til „1.500 kr.“

29. § 22.a. affattes således:

a. Er et anbefalet brev eller et postindkasseringsbrev bortkommet, medens forsendelsen var i postvæsenets væрге, ydes en godtgørelse af 75 kr. Er forsendelsen, medens den var i postvæsenets væрге, blevet beskadiget, eller er indholdet helt eller delvis gået tabt, erstatter postvæsenet, når nærmere af poststyrelsen fastsatte betingelser foreligger, skaden, dog ikke ud over 75 kr. For anbefalede pakker gives erstatning som nævnt under c.

30. I § 22.b. ændres „200 kr.“ til „500 kr.“

31. § 22.c., stk. 1 affattes således:

c. Er et brev eller pakke med angiven værdi bortkommet eller beskadiget eller indholdet helt eller delvis gået tabt, medens forsendelsen var i postvæsenets væрге, erstatter postvæsenet skaden, dog ikke udover den angivne værdi. For en anbefalet pakke ydes erstatning som for en pakke med angiven værdi indtil 1 000 kr.

32. I § 22.f. ændres „25 kr.“ til „75 kr.“

33. § 22.1. affattes således:

1. En postfor sendelse er i postvæsenets væрге fra dens modtagelse af postvæsenet indtil den rigtig er afleveret efter adressen.

For postfor sendelser til eller fra udlandet ydes erstatning efter de med vedkommende poststyrelser afsluttede postkonventioner.

For for sendelser fra Danmark til udlandet ydes dog erstatning som for indenlandske for sendelser, såfremt afsenderen derved stil-

les gunstigere, og det godtgøres, at forsendelsen er bortkommet eller beskadiget, eller dens indhold er gået helt eller delvis tabt på dansk postområde eller på dansk postskib.

34. § 30. Første stykke affattes således:

Ministeren for offentlige arbejder er bemyndiget til med tilslutning af folketingets finansudvalg at bestemme, at taksterne for breve af vægt 250 g og derunder og brevkort

skal opkræves med lavere beløb end i § 15 fastsat. For andre forsendelser er ministeren bemyndiget til at fastsætte lavere takster end de i nærværende lov omhandlede.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 15. marts 1962. § 1, nr. 16 til 20 træder dog først i kraft fra 1. april 1962.

Bemærkninger til lovforslaget.

Ved den i øjeblikket stedfindende rentabilitetsundersøgelse vedrørende post- og telegrafvæsenets hovedtjenestegrene er man nået til at konstatere, at tjenestegrenen post i finansåret 1960-61 har givet et underskud på ca. 11 mill. kr. Tallet må dog gives med forbehold, idet de foreløbige resultater endnu ikke er reviderede.

På grundlag af regnskabsresultaterne for de 4 første måneder af finansåret 1961-62 (april-juli) har man beregnet, at de postale indtægter (porto og gebyrer, avisporto og postgiro m. v.) vil give en merindtægt på ca. 25 mill. kr. for hele finansåret (porto ca. 10 mill. og postgiro ca. 15 mill. kr.). Her over for må der for tjenestegrenen post regnes med en udgiftsstigning på ca. 51 mill. kr. for personaleudgifter (85 pct. af den anslåede samlede stigning på 60 mill. kr. i personaleudgifter for post- og telegrafvæsenet) og 3 mill. kr. på andre konti eller i alt 54 mill. kr. Der skønnes således for finansåret 1961-62 i forhold til 1960-61 at blive en forringelse for postsektionen på ca. 29 mill. kr., så at finansåret 1961-62 må påregnes at give et underskud på omkring 40 mill. kr. for denne tjenestegren.

Da det ikke vil være rigtigt at gøre postvæsenet isoleret betragtet til en underskudsforretning, vil det være forretningsmæssigt rimeligt at forhøje posttaksterne.

Ved det her foreliggende forslag har man søgt underskuddet for de mest tabgivende forretninger, nemlig avis- og pakkebesørgelsen, udjævnet, ligesom man har foreslået forhøjelser for de tjenestegrene, hvor der er et misforhold mellem de gældende takster og de nuværende udgifter til udførelsen af de pågældende tjenester. Endvidere tilligger forslaget en forenkling af det gældende portosystem.

De i forslaget omhandlede takstforhøjelser er beregnet til at give en årlig merindtægt af ca. 31,7 mill. kr.

Med hensyn til de enkelte forslag til ændringer postloven bemærkes i øvrigt følgende:

Til nr. 1.

Den gældende maksimumsvægt for postpakker er 50 kg.

Af en for året 1959 foretagen undersøgelse af postpakkernes vægtfordeling fremgår, at kun 0,022 pct. af pakker til befordring inden for nærzoneområdet og 0,043 pct. af pakker til befordring inden for fjernzoneområdet vejede mere end 20 kg.

Antallet af postpakker af vægt over 20 kg er således overordentlig ringe i forhold til det samlede antal pakker. Forekommende pakker af vægt over 20 kg er imidlertid til betydelig ulempe under postbesørgelsen, idet post- og telegrafvæsenets sorterings- og befordringsapparat ikke er indrettet til behandling af store og tunge pakker.

En nedsættelse af vægtgrænsen for postpakker til 20 kg påregnes ikke at medføre ulemper for publikum, idet store og tunge pakker allerede nu almindeligvis fremsendes med andre befordringsinstitutioner end post- og telegrafvæsenet.

Vægtgrænsen for postpakker er i Norge 20 kg, i Sverige 20 kg, i Vesttyskland 20 kg og i Holland 10 kg.

Til nr. 2 og 4.

Det nugældende maksimum på 1 000 kr. for postanvisninger, for postopkrævninger på brevfor-sendelser og pakker samt for postindkasseringer er fastsat ved lov nr. 288 af 9. maj 1919 (postloven).

På grund af den siden 1919 skete udvikling af pris- og omkostningsniveauet er maksimumsbeløbet blevet relativt formindsket. Dette har medført, at der fra forskellig side over for post- og telegrafvæsenet er fremsat ønske om en forhøjelse.

Da det må anses for ønskeligt, at en ændring af maksimumsbeløbet for postanvisninger, postopkrævninger og postindkasseringer kan ske uden

ændring af postloven, foreslås der i postlovens § 1, sidste stykke, givet ministeren for offentlige arbejder bemyndigelse til at fastsætte dette.

Det bemærkes, at maksimumsbeløbet, dersom bemyndigelsen gives, i første omgang påtænkes forhøjet til 3 000 kr.

Til nr. 3.

Ændringen er en følge af den til § 15.VIII.b. foreslåede ændring i portoberegningen for avisindlæg, jfr. nedenfor.

Til nr. 5.

De anførte takster for brevforsendelser af vægt indtil 250 g er uændrede. Portoen for brevforsendelser af vægt over 250 g er for tiden således:

Breve	80 øre
Forretningspapirer	60 -
Tryksager	60 -
Vareprøver	60 -

En forhøjelse af disse portosatser er meget ønskelig, idet besørgelsen af sådanne forsendelser i særlig grad påfører post- og telegrafvæsenet omkostninger.

Som det fremgår af bemærkningerne til nr. 7 må det foretrækkes, at portoen for postpakker administrativt kan forhøjes på et senere tidspunkt, såfremt de med pakkebesørgelsen forbundne omkostninger måtte gøre det rimeligt ud fra et forretningsmæssigt synspunkt.

For at hindre en ikke ønskelig ændring i forsendelsernes gruppering må portoen for brevforsendelser af vægt mellem 250 g og 1 kg (vareprøver indtil 500 g) afpasses efter portoen for pakker af vægt indtil 1 kg, der f. eks. ikke bør være højere end for breve i den nævnte vægtgruppe. Af hensyn hertil bør portoen for de omhandlede brevforsendelser kunne ændres samtidig med pakkeportoen. De pågældende portobeløb er derfor i loven foreslået fastsat til sådanne beløb, at der senere i medfør af bestemmelsen i lovens § 30 administrativt kan gennemføres ændringer, idet portobeløbene på nuværende tidspunkt påtænkes fastsat således:

Breve	100 øre
Forretningspapirer	80 -
Tryksager	80 -
Vareprøver	80 -

Den foreslåede ændring af afsnittet vedrørende blindetryksager (stykke 5) er af redaktionel karakter. Ministeren for offentlige arbejder har i henhold til bemyndigelsen i lovens § 16, stk. a., fastsat portofrihed for blindetryksager pr. 1. juli 1953, idet der fra denne dato efter det på verdenspostkongressen i Bruxelles i 1952 vedtagne gjaldt porto-

frihed for blindetryksager i den internationale posttjeneste.

Til nr. 6.

Den foreslåede ændring bringer postloven i overensstemmelse med de i verdenskonventionen fastsatte bestemmelser for brevforsendelsernes frankering og portofastsættelsen for eventuelt forekomne ufrankererede eller delvis frankerede forsendelser. Det er hensigten indtil videre at anvende den i verdenspostkonventionen fastsatte minimumsporto, for tiden 5 guldcentimer, svarende til 12 øre.

Til nr. 7.

For tiden gælder følgende porto:

Af vægt 1 kg og derunder	80 øre
Af vægt over 1 kg og indtil 3 kg	100 -
- - - 3 - - - 5	120 -
- - - 5 - - - 6	170 -
for hvert kg mere, yderligere	50 -

Pakkeportoen har ikke været forhøjet siden 1955, Siden da har statsbanerne forhøjet taksten for banepakker 2 gange, nemlig i 1959 og 1961. Skønt besørgelsen af postpakker i de senere år må påregnes at have givet et ikke ubetydeligt underskud, har post- og telegrafvæsenet på grund af de i postloven fastsatte takster ikke haft mulighed for administrativt at foretage en forhøjelse af pakkeportoen.

Ud fra et forretningsmæssigt synspunkt er en forhøjelse af pakkeportoen nødvendig, men de i det foreliggende lovforslag angivne takster ønskes dog ikke bragt i anvendelse på nuværende tidspunkt, idet pakkeportoen i henhold til bemyndigelsen i postlovens § 30 indtil videre påregnes fastsat således:

Af vægt 1 kg og derunder	100 øre
Af vægt over 1 kg og indtil 5 kg	125 -
- - - 5 - - - 10	250 -
- - - 10 - - - 15	475 -
- - - 15 - - - 20	900 -

Med de i lovforslaget anførte takster vil det være muligt administrativt at forhøje pakkeportoen på et senere tidspunkt, såfremt de med pakkebesørgelsen forbundne omkostninger måtte gøres det ønskeligt ud fra et forretningsmæssigt synspunkt.

Den foreslåede ændring af vægtsatserne vil gøre takseringen af pakkerne enklere. For pakker over 5 kg er vægtopdelingen den samme, som anvendes i forbindelse med udlandet (bortset fra ganske enkelte lande).

Der har altid været en vis forbindelse mellem postvæsenets og statsbanernes pakketakster, således at de lette pakker har været billigere ved for-

sendelse gennem postvæsenet og de tungere pakker billigere ved forsendelse med statsbanerne.

Dette forhold søges bibeholdt.

Til nr. 8.

Ændringen bringer postlovens bestemmelser i overensstemmelse med de for den internationale pakkeudveksling gældende regler.

Til nr. 9.

Ændringen betyder en tydeliggørelse af postlovens bestemmelser svarende til de tilsvarende bestemmelser i verdenspostkonventionen.

Til nr. 10.

Forhøjelsen er en ajourføring af tillægget for il-forsendelser.

Til nr. 11 og 12.

Forhøjelsen af tillægget for anbefalede brevfor-sendelser må ses som en ajourføring af tillægget. Da de med postbesørgelsen af anbefalede pakker forbundne omkostninger nøje svarer til omkostningerne ved postbesørgelsen af værdipakker af værdi indtil 1 000 kr., og da det gennemsnitlige erstatningsansvar for værdipakker med angiven værdi indtil 1 000 kr. og for anbefalede pakker ikke afviger væsentligt fra hinanden, er de anbefalede pakker henført til § 15.IV. De nævnte omkostninger m. v. dækkes ikke af det for tiden gældende værdigebyr, der foreslås forhøjet.

Forhøjelsen af tillægget for eftertælling er ligeledes en ajourføring.

Ændringen i sidste stk. bringer postlovens bestemmelser i overensstemmelse med de i den internationale udveksling gældende regler.

Til nr. 13.

For tiden gælder følgende porto:

Beløb af 10 kr. og derunder.....	40 øre
Beløb over 10 kr. og indtil 100 kr.	60 -
— — 100 - - — 300 -	70 -
— — 300 - - — 1 000 -	80 -

For at gøre takseringen af postanvisninger enklere er portoen for beløb over 25 kr. og indtil 1 000 kr. slået sammen til en sats, ligesom I. sats for at bringe overensstemmelse mellem I. sats for postanvisninger, postoprævninger og postindkasseringer er foreslået ændret til at omfatte beløb af 25 kr. og derunder. Den foreslåede porto for beløb over 1 000 kr. er en følge af forslaget til ændringen af § 1.e., f. og g. samt § 1, sidste stykke.

Til nr. 14 og 15.

For tiden gælder følgende porto:

Beløb af 25 kr. og derunder.....	90 øre
Beløb over 25 kr. og indtil 100 kr.	100 -

Beløb over 100 - - — 300 -	110 øre
— — 300 - - — 1 000 -	150 -

For så vidt angår ændringen af beløbsrammerne og den foreslåede porto for beløb over 1 000 kr. gælder det under bemærkninger til nr. 13 anførte.

Med hensyn til den foreslåede portoforhøjelse bemærkes, at en forholdsvis stor del af det arbejde, der er forbundet med ekspeditionen af postoprævninger og postindkasseringer, er omdelings- og indkasseringssarbejde, og omkostningerne herved er efter forhøjelsen af lønningerne og nedsættelsen af arbejdstiden i foråret 1961 steget særlig stærkt, idet disse forsendelser kræver længere tid under omdelingen end andre forsendelser. Ud fra et forretningsmæssigt synspunkt er en forhøjelse nødvendig.

Til nr. 16.

For tiden gælder følgende porto:

Dagblade	Andre
(mindst 6	aviser
gange ugentlig)	

A. B. A. B.

a. Nummerporto.

Pr. nummer af gennemsnitsvægt indtil 50 g for dagblade og indtil 35 g for andre aviser (hosstående beløb multipliceres med nummerantallet i terminen), dog betales for mindst 3 numre pr. termin .

2,2 1,8 6,0 4,0

b. Overvægtsporto.

Pr. 100 g overvægt (af dagblade, hvis gennemsnitsvægt overstiger 50 g, og af andre aviser, hvis gennemsnitsvægt overstiger 35 g. Overvægten beregnes ved fra vægten af et komplet aviseksemplar at drage en vægtstørrelse = 50 g for dagblade og 35 g for andre aviser multipliceret med nummerantallet i terminen)

6,6 4,0 10,0 6,6

c. Abonnementsporto.

For modtagelse af abonnement og den dermed forbundne opbevarelse og afregning pr. abonnement i hver termin.....

70 45 70 75

d. Anmeldelsesporto.

For ekspedition og forsendelse af anmeldelser på anmeldte aviseksemplarer pr. eksemplar (såvel dagblade som andre aviser): 15 øre pr. fjerdingår eller kortere termin.

Avisportoen er hidtil fastsat, således at alene

meromkostningerne ved avisbesørgelsen blev dækket, og dette princip er bibeholdt ved de foreslåede forhøjelser.

Den store procentvise forhøjelse må ses i forbindelse med, at et i 1956 udarbejdet forslag til en forhøjelse på 10 mill. kr. årlig eller 60 pct. af avisportointægten, der alene tilsigtede en ajourføring efter stigningerne i meromkostningerne, blev gennemført med en forøgelse i portointægten på kun ca. 2 mill. kr. årlig eller 12 pct. Hertil kommer, at merarbejdet, der er foranlediget af avisbesørgelsen, væsentligst består i sorterings- og omdelingarbejde, hvortil udgifterne i de senere år er steget væsentligt.

De foreslåede portosatser er beregnet på grundlag af det nævnte forslag fra 1956, idet der samtidig er taget hensyn til, at post- og telegrafvæsenets udgifter til kvindelige avisbude, ekstrabude og postbude og landpostbude på begyndelsesløn i København i tiden fra 1. april 1956 til 1. april 1961 er steget 37,8-44,7 pct.

Ved det nu foreliggende forslag til forhøjelse af avisporto er man gået ud fra portoen i forslaget i 1956, idet man til dækning af de siden 1956 skete stigninger i omkostningerne ved avisbesørgelsen har indregnet en forhøjelse på 20 pct. i forhold til forslaget i 1956. Efter disse beregninger må avisporto forhøjes med 17,3 mill. kr. årlig eller 72 pct. Denne stigning vil som nævnt alene bevirke, at merudgifterne ved avisbesørgelsen herefter påregnes nogenlunde dækket.

Forhøjelsen vil efter de foreslåede takster fordele sig således (idet der bortses fra takstklasse A, hvortil kun et meget ringe antal aviser er henført, men som uanset dette bør bibeholdes for at undgå, at den befordring af aviser, navnlig over kortere afstande, som ikke er tabgivende, unddrages post- og telegrafvæsenet):

	Nugæld. Forslag		Stigning	
	mill. kr.	mill. kr.	mill. kr.	pct.
1. Nummerporto.				
42,0 mill. ann. dagbladsnumre.				
105,1 mill. abn. dagbladsnumre				
147,1 mill. dagbladsnumre ..	2,65	7,36	4,71	178
132,7 mill. ann. ugebladsnumre.				
10,5 mill. abn. ugebladsnumre				
143,2 mill. ugebladsnumre ..	5,73	11,46	5,73	100

2. Overvægtsporto				
m. v.	6,20	8,20	2,00	32
3. Abonnementsporto				
2,1 mill. eksempl. .	0,95	2,51	1,56	143
4. Anmeldelsesporto				
18,2 mill. eksempl. .	2,73	5,46	2,73	100
	18,26	34,99	16,73	90
Udgiverkorsbånd ..	5,70	6,27	0,57	10
I alt ...	23,96	41,26	17,30	72

Vedrørende de enkelte portodele skal oplyses, at nummer- og overvægtsporto udgør betaling for avisnumrenes ekspedition (afgangssortering, pakning, befordring, ankomstsartering og omdeling), medens anmeldelsesporto er beregnet til at dække udgifterne ved det kontormæssige arbejde (udfærdigelse af sorteringslister og omdelingskartoteker, beregning og opkrævning af porto hos udgiveren, ekspedition af flytteanmeldelser m. v.) og abonnementsporto, foruden disse sidstnævnte arbejder, opkrævning og afregning af abonnementsbeløb.

Ved beregning af nummer- og overvægtsporto for dagblade er der lagt til grund, at der ved en omdeling til samtlige husstande kan påregnes omdelt mellem 70 og 120 numre i timen alt efter bebyggelses karakter. Da den omdeling, der overlades til post- og telegrafvæsenet, væsentligst skal foregå i mere spredt bebyggelse, og omdelingen ikke skal ske til alle husstande vil omkostningerne herved med den aktuelle timeløn ikke kunne anslås til mindre end ca. 9 øre pr. dagbladsnummer. Til sammenligning kan anføres, at den af Bladkompagniet i København afholdte omdelingsudgift udgør ca. 8,28 øre pr. dagbladsnummer.

Under hensyn til, at omdelingen i post- og telegrafvæsenet i almindelighed sker sammen med andre forsendelser, og at avisporto er som nævnt traditionelt fastsættes således, at den alene dækker merudgiften ved avisbesørgelsen, kan grundporto (nummerporto) fastsættes noget lavere end det ovenfor nævnte beløb, men dog ikke til et lavere beløb end 5 øre pr. dagbladsnummer, såfremt omtrentlig dækning af de ved befordring og omdeling m. v. opståede merudgifter skal opnås.

Da dagblade normalt leveres af udgiverne i delvis sorteret stand, hvilket fritager postvæsenet for en del sorteringsarbejde, er portoen for disse blade i lighed med tidligere fastsat lavere end for ugeblade.

Opkrævning af abonnementsafgift medfører omdelingsmæssigt ganske samme arbejde som ind-

kasseringen af en postindkassering, for hvilken portoen for beløb indtil 25 kr. foreslås forhøjet til 120 øre. Da abonnementsportoen desuden skal give dækning for forskelligt kontormæssigt arbejde, jfr. ovenfor, må den foreslåede forhøjelse af abonnementsportoen ses som en ajourføring, hvilket også er tilfældet for den foreslåede forhøjelse af anmeldelsesportoen.

Nedenfor er foretaget en sammenligning mellem den for tiden i Danmark gældende avisporto og det fremsatte forslag og den i Sverige fra 1. januar 1962 gældende porto for abonnereede aviser hhv. den for tiden gældende porto for anmeldte aviser i Norge.

Det bemærkes, at norske aviser ikke kan besørges som postabonnerede i indlandet, og at besørgelsen af anmeldte aviser i Sverige foregår efter regler, der ikke kan sammenlignes med de i Danmark gældende.

Porto for et nummer:	Danmark		Sverige	
	takstklasse B gæld. takst	danske danske øre øre	svenske danske øre øre	takst pr. 1. januar 1962
<i>Abonneret dagblad</i>				
af vægt 50 g (90 num.)	2,3	6,3	4,8	6,4
(76 —)	2,4	6,6	5,1	6,8
af vægt 90 g (90 num.)	3,9	8,7	6,8	9,0
(76 —)	4,0	9,0	7,0	9,3
af vægt 180 g (90 —)	7,5	14,1	11,2	14,9
(76 —)	7,6	14,4	11,4	15,3
<i>Abonneret ugeblad</i>				
af vægt 35 g	7,5	17,2	10,9	14,5
- — 50 g	8,5	18,5	11,8	15,8
- — 90 g	11,2	21,7	13,7	18,3
- — 180 g	17,1	28,8	18,4	24,6
<i>Anmeldt dagblad</i>			Norge	
			norske øre	danske øre
af vægt 50 g (90 num.)	2,0	5,3	3,3	3,2
(76 —)	2,0	5,4	3,2	3,1
af vægt 90 g (90 —)	3,6	7,7	6,8	6,6
(76 —)	3,6	7,8	6,4	6,2
af vægt 180 g (90 —)	7,2	13,1	17,1	16,5
(76 —)	7,2	13,2	16,0	15,5
<i>anmeldt ugeblad</i>				
af vægt 35 g	5,2	10,3	4,9	4,7
- — 50 g	6,2	11,5	5,8	5,6
- — 90 g	8,8	14,8	8,0	7,7
- — 180 g	14,8	21,9	13,6	13,1

Til nr. 17.

Da den gældende takst for avisindlæg på kun 2 sider, højst af størrelse som siden af det blad, hvormed de forsendes, er afhængig af formatet af den avis, hvormed indlægget udsendes, må samme indlæg, udsendt med flere forskellige aviser af afvigende format, undertiden takseres forskelligt. Den i den seneste tid udvidede benyttelse i reklameøjemed af denne udsendelsesform har i flere tilfælde medført en sådan ikke rationelt begrundet forskel i den opkrævede porto. Under hensyn hertil foreslås takseringsmåden ændret, således at den alene bestemmes af indlæggets vægt.

For de nævnte avisindlæg på kun 2 sider er den nugældende takst i loven fastsat til 3 øre pr. indlæg. For andre avisindlæg er taksterne i medfør af bestemmelsen i postlovens § 30 af ministeren for offentlige arbejder fastsat til samme takster som er gældende for adresseløse tryksagsforsendelser. Da taksterne for samtlige vægtgrupper bør kunne ændres under et, foreslås taksterne fremtidig fastsat af ministeren inden for de i loven givne rammer.

Taksten for indlæg under 10 g påregnes indtil videre fastsat til 4 øre pr. indlæg. Ændringen vil medføre en ubetydelig merindlægt.

Til nr. 18.

De her omhandlede forhøjelser må antages at medføre en merindtægt på ca. 0,57 mill. kr. årlig. Forhøjelsen udgør 10 pct. og er medregnet i de i bemærkningerne til nr. 16 nævnte ca. 17,3 mill. kr. årlig.

Den i øjeblikket gældende takst for udgiverkorsbånd fra udgivere til bladforhandlere eller bladuddelere er 15 øre pr. ½ kg. For aviser, der opfylder de for takst B. fastsatte betingelser, er taksten 10 øre pr. ½ kg.

Til nr. 19.

En særlig kategori af aviser udgør de såkaldte distriktsblade, d. v. s. lokale aviser, som skal omdes til et meget stort antal — oftest samtlige — husstande inden for et begrænset område. Sådanne aviser belaster omdelingsapparatet overordentlig stærkt og kræver som oftest særlige foranstaltninger iværksat.

Den ministeren i lovens § 1.h. givne hjemmel til at stille særlige betingelser for besørgelsen af sådanne aviser har måttet benyttes i vid udstrækning, men da denne bemyndigelse ikke giver hjemmel til fastsættelse af almindeligt gældende takster, er den særlige betaling, der er beregnet under hensyntagen til de lokale forhold, blevet forskellig for ensartede aviser på forskellige omdelingssteder.

De pågældende aviser er postalt set adresseløse forsendelser, og da de tillige er stærkt konjunkturprægede, er det af stor betydning dels, at de for sådanne aviser gældende regler og takster hurtigt kan ændres, dels at reglerne kan koordineres med de for adresseløse forsendelser gældende. Af hensyn hertil bør vilkår og takster for disse aviser eventuelt afvigende fra de for aviser i øvrigt gældende, kunne fastsættes af ministeren.

Til nr. 21.

Ændringen er en følge af lokalportoens ophævelse . 1. april 1957.

Til nr. 22.

Ændringen er en følge af ændringen til § 15.II.b. jfr. I.b. Portotillægget for pakker ønskes dog begrænset til 2 kr.

Til nr. 23.

Ændringerne er af redaktionel karakter og bringer postlovens bestemmelser i overensstemmelse med verdenspostkonventionens regler om, på hvilken måde postforsendelser kan frigøres.

Til nr. 24, 25 og 26.

Ændringerne er af redaktionel karakter og følger af, at de almindeligste af de til postens ekspedition nødvendige blanketter siden den 22. marts 1961 udleveres vederlagsfrit til afsenderne, samt af, at postvæsenets fremstilling af tryksagsomslag er ophørt i 1946.

Til nr. 27.

Tilbagesendelse af uanbringelige tryksager, der ikke er forsynet med afsenderens navn og adresse på forsendelsens ydre, er forbundet med en del ekstra arbejde, idet de nævnte angivelser må anføres af post- og telegrafvæsenet, såfremt de kan udledes af forsendelsens indhold. Det hermed forbundne arbejde står ikke i rimeligt forhold til den lave tryksagstakst.

Til nr. 28.

Det i loven nævnte beløb, 500 kr., er fastsat i lov nr. 288 af 9. maj 1919.

Et stort antal pengeforsendelsers pålydende er i dag på over 500 kr., således f. eks. et ikke ubetydeligt antal udbetalingskort vedrørende pensioner og sociale ydelser. Da det såvel af hensyn til publikum som af hensyn til post- og telegrafvæsenets forretningsgang er af betydning, at sådanne forsendelser i givet fald i så stort et omfang som muligt kan udleveres hhv. udbetales på bopælen til et voksent medlem af adressatens familie og husstand, foreslås beløbet forhøjet fra 500 kr. til 1 500 kr.

Til nr. 29.

Erstatningsreglen foreslås udvidet til også at omfatte beskadigelse af anbefalede brevforsendelser. Reglerne for erstatning for anbefalede pakker er henført til § 22.c., se nedenfor.

Til nr. 30.

Den omhandlede højeste erstatning for beskadigelse eller bortkomst af almindelige postpakker på 200 kr. har været gældende siden 1. marts 1944. Under hensyn til den skete stigning i priserne på de varer, der i almindelighed forsendes i postpakker, foreslås maksimalerstatningen forhøjet til 500 kr.

Såfremt en afsender ønsker at sikre sig fuld erstatning i tilfælde af beskadigelse eller bortkomst af en postpakke, hvis indhold har en større værdi end 200 kr., er han henvist til enten at tegne forsikring i et privat forsikringsselskab eller at sende pakken med angiven værdi. Det ville for post- og telegrafvæsenet betyde en arbejdsmæssig belastning, som ikke er ønskelig, hvis et større antal pakker end hidtil blev afsendt som pakker med angiven værdi. Ændringen vil kun få ringe økonomisk betydning.

Til nr. 31.

Ændringen er en følge af forslaget til en ændret taksering af anbefalede pakker, jfr. forslaget til ændring af § 15, III. og IV.

Til nr. 32.

Den fastsatte erstatning, der ydes i tilfælde af forsinkelse på over 6 timer af il- og/eller ekspresforsendelser har til formål at godtgøre skadelidte de udgifter til telefonsamtaler, forlænget hotelophold m. v., der opstår som følge af forsendelsens forsinkede fremkomst.

Da det nu gældende maksimumsbeløb på 25 kr., der har været gældende siden 1919, ikke med det nuværende prisniveau i alle tilfælde kan opfylde det nævnte formål, foreslås beløbet forhøjet til 75 kr.

Ændringen er uden økonomisk betydning.

Til nr. 33.

Den simplificering af postudvekslingen med visse lande, som er gennemført i de senere år, og som stadig udvides, bevirker, at det undertiden ikke er muligt at fastslå, i hvilket land en forsendelse er bortkommet eller beskadiget. Poststyrelsen har i enkelte sådanne tilfælde været stillet over for krav om, at erstatning måtte ydes efter de indenrigske regler, da der ikke fra postvæsenets side var ført bevis for, at forsendelsen ikke var bortkommet på dansk postområde.

Uanset at en sådan fordeling af bevisbyrden næppe er korrekt efter den nuværende affattelse af bestemmelsen, bør denne dog ændres, således at tvivl udelukkes.

Til nr. 34.

Som det fremgår af bemærkningerne til nr. 5, bør portoen for breve af vægt over 250 g og indtil 1 kg ikke være lavere end portoen for pakker af vægt indtil 1 kg.

Det vil derfor være ønskeligt, at portoen for de nævnte forsendelsesarter fastsættes på samme måde,

hvorfor ministerens bemyndigelse til at fastsætte lavere takster uden finansudvalgets tilslutning udvides til også at omfatte breve af vægt over 250 g.

Til lovforslagets § 2.

Dersom lovændringen er vedtaget af folketinget senest den 15. november 1961, vil ændringerne eventuelt kunne træde i kraft fra den 15. februar 1962. Lovforslagets § 1, nr. 16 til 20 dog stadig først fra 1. april 1962.